

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Wassenaar bij brieven van 22 mei en 10 juni 2008 heeft meegedeeld dat opgelegde dwangsommen waren verbeurd.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Bij brieven van 17 en 26 juli 2007 berichtte de gemeente verzoeker dat tijdens een controle was geconstateerd dat hij zonder bouwvergunning een overkapping (een fietsenschuurtje) had gebouwd in de voortuin van zijn woning. Verzoeker diende de overkapping binnen zes weken te verwijderen. Indien verzoeker hier geen gevolg aan zou geven was de gemeente voornemens handhavend op te treden. Tegen dit voornemen kon verzoeker zijn zienswijze geven.

2. Bij brief van 5 oktober 2007 gaf verzoeker de gemeente zijn zienswijze.

Op 17 oktober 2007 berichtte de gemeente verzoeker onder meer dat het Besluit bouwvergunningsvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken het bouwen van een bouwvergunningvrij bouwwerk met een maximale hoogte van één meter mogelijk maakt en dat zijn zienswijze geen aanleiding gaf om af te zien van handhavend optreden.

3. Bij brief van 29 februari 2008 berichtte de gemeente verzoeker onder meer dat de overkapping 1,25 meter hoog was en derhalve niet vergunningsvrij was. De gemeente gelastte verzoeker de overkapping voor 15 april 2008 te verwijderen onder last van een dwangsom van € 200 per week met een maximum van € 1200.

4. Op 3 maart 2008 diende verzoeker tegen de last onder dwangsom een bezwaarschrift in. In een intern e-mailbericht van 15 april 2008 schreef een medewerkster van de gemeente dat zij tijdens een hoorzitting verzoeker had meegedeeld dat het verwijderen van alleen het dak van het schuurtje onvoldoende was en dat zij hem had aangeraden voor 15 april 2008 het gehele bouwwerk te verwijderen.

5. Bij brief van 22 mei 2008 deelde de gemeente verzoeker mee dat dwangsommen met ingang van 15 april 2008 van rechtswege waren verbeurd. Op 15 en 25 april en 22 mei 2008 was geconstateerd dat nog niet was voldaan aan de lastgeving. Daarmee werd een bedrag van (vijf weken à € 200) € 1000 verbeurd.

6. Op 10 juni 2008 bevestigde de gemeente verzoeker dat op 5 juni 2008 was geconstateerd dat de overkapping was teruggebracht naar de eisen van bouwvergunningvrije bouwwerken. Verder deelde de gemeente verzoeker mee dat op 27 mei 2008 de resterende dwangsom van € 200 van rechtswege was verbeurd. Daarmee was het maximumbedrag van € 1200 van rechtswege verbeurd.

7. Bij beschikking op bezwaar van 4 juli 2008 werd verzoekers bezwaarschrift ongegrond verklaard.

Op 8 juli en 4 september 2008 benaderde verzoeker een wethouder met een verzoek om in de kwestie te bemiddelen.

Op 5 augustus 2008 betekende de deurwaarder een dwangbevel van 23 juli 2008, uitgevaardigd door het college van burgemeester en wethouders voor het bedrag van € 1200.

8. Op 29 augustus 2008 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman. Hij schreef onder meer dat de gemeente zich ontoegankelijk opstelde om over een verschil van mening te praten. Hierdoor was volgens hem een futiliteit geëscaleerd tot buitengewone proporties en financiële schade.

9. Nadat de kwestie was besproken met de wethouder, schreef de gemeente bij brief van 9 september 2008 verzoeker onder meer dat de handhavingsprocedure op juiste gronden was doorlopen en dat verzoeker tijdig en volledig was geïnformeerd. Het overschrijden van de termijnen was door de inspecteur bouw- en woningtoezicht ter plaatse geconstateerd en door middel van foto's vastgelegd.

10. In een telefoongesprek met een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman op 1 december 2008 deelde verzoeker mee dat hij de overkapping al in april 2008 deels had gesloopt. De dwangsommen van € 200 waren de waarde van het schuurtje van circa € 350 aan planken niet waard. Er resteerde langs de erfgrens nog een wand van 1,60 meter hoog als erfafscheiding. Nadat vijf dwangsommen waren vervallen, belde verzoeker met de gemeente. Een medewerker die vervolgens langs kwam, zei dat verzoeker het restant van de wanden diende te verlagen tot één meter. Verzoeker zaagde daarna de wanden af tot een hoogte van één meter. Op een later tijdstip was weer een medewerker langs gekomen en deze had gezegd dat het zo goed was.

11. Tijdens een bezoek aan het Bureau Nationale ombudsman op 10 december 2008 overhandigde verzoeker stukken die hij had gekopieerd uit het dossier bij de gemeente. Er zaten in dat dossier geen brieven over het periodiek verbeurd zijn van dwangsommen. Die waren volgens de juridisch medewerker van de gemeente wel verstuurd. Verzoeker vroeg zich af waarom er geen overleg was geweest. Hij wilde de kwestie niet juridisch aanvechten. Hij had het dak van de overkapping eind 2007 weggehaald en later ook direct na een bezoek van een controleur de wand verlaagd. Hij had goede gesprekken gehad met de wethouder, maar hij moest toch onverwacht € 1200 betalen.

12. In een vervolgtelefoongesprek met de medewerker van het Bureau Nationale ombudsman op 13 december 2008 vertelde verzoeker dat hij het dak al eind 2007 had verwijderd, omdat andere burens dat ook al hadden gedaan. Later had hij de overkapping

verder ontmanteld door de deur en het gaas te verwijderen en door het bouwsel te verlagen. Verzoeker zei dat hij inzag dat hij in april 2008 direct had moeten bellen met de gemeente. Hij dacht te goeder trouw dat hij het goed had gedaan. Hij had geen belang of intentie om tegen de gemeente in te gaan, gelet op hoogte van de dwangsommen en de geringe waarde van het schuurtje. De gemeente kon dit weten, want zij kende hem immers via eerdere contacten in 2007. De gemeente handelde mogelijk juridisch correct, maar ging men zo met elkaar om, zo vroeg verzoeker zich af. Verzoeker miste de menselijke maat. Er werd strak gehandhaafd ten koste van alles. Verzoeker vond dat er sprake was van escalatie om iets futiels.

13. Op 5 januari 2009 legde de Nationale ombudsman de klacht per mail voor aan de gemeente. Verder stelde de Nationale ombudsman de gemeente een aantal vragen.

In reactie daarop bezochten op 13 februari 2009 de betrokken juridisch medewerker en de betrokken inspecteur bouw- en woningtoezicht het Bureau Nationale ombudsman voor een gesprek. Tijdens dit gesprek vertelde de juridisch medewerker dat aan verzoeker geen brieven over de inspecties waren gestuurd. Dat was wettelijk niet geregeld. Herhaaldelijk was met verzoeker besproken dat het bouwsel maximaal één meter hoog mocht zijn. Dat stond ook in de vooraankondigingsbrief van 17 oktober 2007.

De medewerkers vertelden dat in het algemeen een inwoner soms met de gemeente belt wat hij/zij precies moet doen, soms was er overleg ter plaatse. Er waren gemiddeld acht inspecties per dag. Een inwoner steeds schriftelijk informeren over gehouden inspecties en de hierover gevoerde (telefoon)gesprekken schriftelijk vastleggen, was op zich wel zinvol, maar voor het gemeentelijk apparaat te belastend en woog niet op tegen de enkele keer dat er problemen rezen. Een lastgeving werd meestal opgelegd per week. Er werd vervolgens eens per week of per twee weken gecontroleerd. Een inspecteur nam lastgevingkwesties mee met zijn inspecties bij andere te handhaven kwesties. Als pas na bijvoorbeeld drie weken werd geconstateerd dat aan de last was voldaan, werd betrokkene alleen schriftelijk meegedeeld dat eraan was voldaan. De vervallen dwangsommen over die drie weken werden niet geïnd, omdat niet was te bepalen, of en wanneer al op een eerder moment aan de last was voldaan. Als daarentegen na bijvoorbeeld twee weken werd geconstateerd dat niet was voldaan aan de last, maar na bijvoorbeeld vier weken wel, dan werden de dwangsommen over die twee weken wel geïnd.

14. In reactie op het hem toegezonden gespreksverslag liet verzoeker onder meer telefonisch weten dat de gemeente geen oplossing had geboden, maar de zaak had laten escaleren. De gemeente had veel aandacht aan de zaak gegeven en er was binnen de gemeente veel intern gemaild, maar niemand had hem bericht. De gemeente wilde de zaak juridisch dicht timmeren, zodat zij de dwangsommen kon innen. Waar was de 'common sense', zo vroeg verzoeker zich af.

II. Beoordeling

15. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

Dit betekent onder meer dat als een bestuursorgaan iets verlangt van een burger, het bestuursorgaan daarover duidelijk bericht, zodat de burger weet wat van hem/haar wordt verlangd.

16. Bij brieven van 17 oktober 2007 en 29 februari 2008 berichtte de gemeente verzoeker dat vergunningvrij bouwen mogelijk was voor een bouwwerk van maximaal één meter hoog respectievelijk dat het bewuste schuurtje 1,25 meter hoog was en derhalve niet vergunningsvrij was. Een medewerkster van de gemeente heeft later tijdens een hoorzitting verzoeker meegedeeld dat het verwijderen van alleen het dak van het schuurtje onvoldoende was en hem aangeraden het gehele bouwwerk te verwijderen.

17. Met deze berichtgeving heeft de gemeente verzoeker voldoende duidelijkheid verschaft wat van hem werd verwacht met betrekking tot het fietsenschuurtje. Voor de door verzoeker gewenste informatie over de bevindingen van de gehouden inspecties en in hoeverre hij al dan niet aan de last had voldaan was daarom geen aanleiding. Nu verder niet is betwist dat verzoeker pas na verloop van de laatste termijn aan de last heeft voldaan, is de onderzochte gedraging behoorlijk.

Slotbeschouwing

Deze zaak betreft handhavend optreden van de gemeente Wassenaar tegen een fietsenberging in de tuin van verzoeker die vanwege het feit dat hij hoger was dan 1 meter vergunningplichtig was. Verzoeker is aangeschreven door de gemeente Wassenaar dat naar aanleiding van controles ter plekke gebleken was dat zijn fietsenschuurtje illegaal was. Verzoeker kreeg overeenkomst de Algemene wet bestuursrecht een last om het bouwsel te verwijderen met een dwangsom van € 200 per week met een maximum van € 1200. Een bezwaarprocedure volgt en verzoeker krijgt het dringende advies om niet alleen het dak van het fietsenschuurtje te verwijderen, maar het hele bouwwerk.

De gemeente Wassenaar hanteert een strikt handhavingsbeleid en in deze zaak heeft de gemeente in overeenstemming met dat strikte beleid gehandeld. Het gevolg was wel dat verzoeker vanwege niet tijdig reageren op de gegeven last onder dwangsom, dwangsommen heeft verbeurd. De rekening van gemeentewege bedroeg inmiddels € 1200. Verzoeker vindt dat de gemeente zich ontoegankelijk opstelt een futiliteit tot buitengewone proporties opblaast en hem financieel schade toebrengt.

De Nationale ombudsman kan zich goed voorstellen dat deze strikte handhaving door de gemeente Wassenaar deze reactie bij verzoeker losmaakt. Een dwangsom van uiteindelijk € 1200 voor een fietsenschuurtje waarvan de planken nog geen € 350 waard

zijn lijkt disproportioneel. Aan de andere kant ontvangt de Nationale ombudsman ook klachten van burgers die erover klagen dat hun gemeente laks is met handhaving. Wat in deze zaak opvalt is dat verzoeker onvoldoende heeft stilgestaan bij het feit dat de gemeente met een strikt handhavingsbeleid kan afdwingen dat burgers niet zonder vergunning een bouwwerk oprichten. Het had op de weg van verzoeker gelegen om eerder een einde te maken aan zijn illegale bebouwing.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van gemeente Wassenaar is niet gegrond.

Onderzoek

Op 1 september 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer W. te Wassenaar, met een klacht over een gedraging van gemeente Wassenaar.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Wassenaar (hierna: het college), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en werd een aantal specifieke vragen gesteld.

Tijdens het onderzoek kregen het college en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het college deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Intern e-mailbericht van de gemeente 15 april 2008;

Brieven van de gemeente aan verzoeker van 17 en 27 juli, 17 oktober 2007, 29 februari, 22 mei, 10 juni en 9 september 2008;

Brief van verzoeker aan de gemeente van 5 oktober 2007;

Bezwaarschrift van verzoeker van 3 maart 2008;

Beschikking op bezwaar van 4 juli 2008;

Faxen van verzoeker aan een wethouder van 8 juli en 4 september 2008;

Dwangbevel van de gemeente van 23 juli 2008;

Verzoekschrift aan Nationale ombudsman van 29 augustus 2008;

Telefonische verklaringen van verzoeker van 1 en 13 december 2008 en

25 februari 2009;

Gespreksverslagen van 10 december 2008 en 13 februari 2009;

E-mailbericht van de Nationale ombudsman van 5 januari 2009 aan

de gemeente.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond